

Hvor kom Vero-navnet fra?

Innen moderne elektronikk-utvikling har *Vero (Vero Electronics Ltd)* – navnet vært kjent og respektert først i England, så øvrige Europa og etter hvert hele den industrialiserte verden. Norge var faktisk første land utenfor England som begynte å distribuere Veroboard da *Henaco AS* signerte sin avtale 19. april 1960 (faktisk før *Vero Electronics Ltd* var grunnlagt). For den som ønsker litt bakgrunn om Vero-begrepet så må vi gå helt tilbake til tiden da flypionerene imponerte og forskrekket med sine merkelige konstruksjoner og dristige flystunt.

Sir Alliot Verdon Roe, grunnlegger av Avro/Vero

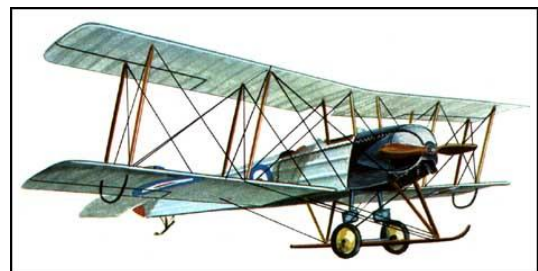
- I 1910 ble flyfabrikken AVRO (A.V. Roe Aircraft Co) dannet. Fabrikkens mest populære modell 504, som Verdon Roe selv håpet å selge hele 6 eksemplarer av, ble totalt produsert og solgt i 10.000 eksemplarer.

Avro's Lancaster bombefly

minnet om AVRO's storhetstid vi i dag kan finne er AVRO RJ (Regional Jet), produsert av British Aerospace betegnet Bae 146, eller bare *AVRO 146*, alt til minne om Alliot Verdon Roe. For de som stadig drar til München-utstillingen, så er det ofte dette flyet Lufthansa benytter (liten 4 motors jet).

- Sir (Edwin) Allion Verdon Roe, England (26. april 1877 – 4. januar 1958), adlet og betegnet som "*The Father of Civil Aviation*", ble tidlig entusiastisk fan av brødrene Wright da de tidlig på 1900-tallet ved Kittyhawk USA, beviste at en maskin tyngre enn luft kunne holde seg flygende.
- Etter sigende var Allion Verdon Roe (Edwin-navnet var lite benyttet) verdens første som mot betaling tok med passasjerer på en flytur. The Times skrev tidlig (1905) at "...dersom Mr Verdon Roe var av den oppfatning at det kunne gå an å bygge en fremtid på å frakte personer gjennom luften mot betaling, så burde mannen snarest komme på bedre ideer...". Etter hans død i 1958 var nekrologen i The Times selvfølgelig noe annerledes og begrepet "*The Father of Civil Aviation*" ble født.

Avro's bestselger fra 1910: 504

- For hele den vestlige verden ble nok suksessen Lancaster bombefly Avro's mest kjente design. Under siste verdenskrig ble hele 7.366 enheter produsert, og det var disse flyene som ble sendt for blant annet å knuse damanleggene i Ruhr-området samt senke Tirpitz i Norge. (For ytterligere opplysninger; søk på nettet etter "Avro Lancaster", eller bare "Lancaster". Fabrikken fusjonerte seg bort fra rene AVRO-navnet og produserte etter hvert en rekke flytyper, men det nærmeste

- På slutten av femtitallet var det sønnen Geoffrey Verdon Roe som hadde overtatt styringen av Verdon Roe "dynastiet". Familien var nå involvert i en rekke bedrifter og en av disse **VERO Precision Engineering** så behovet for automatisering og muligens å ta i bruk ny teknologi; "elektronikk". En av ingeniørene kom på en kjempeidé; å lage et kobberbelagt kort med en masse hull og striper for å lette oppkopling og montering av diskrete komponenter, releer og andre datidens enkle former for elektronikkenheter. Produksjonen var like enkel som den var genial; hullradene stanses ut og stripene fremkommer deretter gjennom at kortet mates gjennom en fresemaskin. De første *Veroboardene* så dagens lys i 1960, og produktene fant snart et mye større marked slik at **VERO Electronics Ltd** ble etablert i 1961. Deretter er historien mer eller mindre velkjent; VERO Electronics utviklet flere kortvarianter, deretter ble det behov for plug-in enheter, dermed også kortrammer, og til slutt kabinet. Vero produserte alle kategoriene, fra kort, via bokser til kortrammer og kabinet. I tillegg knyttet de til seg distribusjonspartnere som leverte relaterte produkter.
- Selskapet vokste etter hvert så raskt at Verdon Roe – familien ikke ønsket å investere videre og følgelig ble Vero på 1980-tallet solgt til BICC (Engelsk kabelprodusent som fremsto fra to fusjonerte kabelprodusenter), *BICC-Vero Electronic Ltd* var dermed et faktum. Selskapet ble lagt inn under en ny divisjon i BICC-konsernet; BICC Technology, hvor også mange andre kjente selskap (ref. Imhof Bedco) ble innlemmet (oppkjøpt). Selskapet var nå på sitt største noensinne med egen konnektorproduksjon (tidligere BICC-Burndy-fabrikken i England, nå en divisjon av ITT), produksjon i Tyskland, USA og det fjerne Østen (etter hvert både Hong Kong, India og Kina). BICC fikk imidlertid aldri helt sving på divisjonen og på midten av 1990-tallet begynte de å selge unna bedrifter. Til slutt var det bare Vero-gruppen igjen i hele Technology divisjonen og det ble åpenbart at også denne var til salgs. Løsningen ble et "management buy-out" og VERO Electronics Ltd var igjen et faktum.
- Amerikanske APW kom på banen på slutten av 1990-tallet og kjøpte så vel Vero Electronics som en rekke andre europeiske selskap innen telekom-produksjon. Aller mest var de nok interessert i Vero's produksjon for Ericsson, Nokia og IBM. APW hadde aldri helt forståelse for Veros produksjon av standard-produkter og etter hvert ble selskapet mer og mer ensrettet mot data nettverk installasjons- og telekom-markedene. Start- og grunnproduktet i sin tid, *Veroboardproduksjonen* ble solgt til *Vero Technologies Ltd* (her kommer Vero-navnet tilbake), Produksjonen i Tyskland ble splittet, strømforsyningene solgt ut og resterende overlatt til HDD Technologies GmbH. Til slutt (januar 2007), da APW Ltd gikk over ende, ble også resten av produksjonslinjene solgt i "bits and pieces"; kortrelaterte produkter og Mouldings (tidl. Vero Mouldings) gikk til *Vero Technologies Ltd*, og 19" instrumentbokser (metall) og Labrack til Backplane Systems Ltd som igjen endret navn til ett av produktlinjenavnene, *VEROTEC Ltd*. Skapsiden ble kjøpt av Systemax og er foreløpig (så vidt vites) borte fra markedet.

Kilde: Fritt etter John Benjaminsens hukommelse (bilder fra internett). John Benjaminsen var involvert i Vero-produktene fra 1971 og dannet i 1987 sammen med BICC BICC-Vero Electronics AS, deretter CS Systems AS som i 1990 overtok all distribusjon i Norge, og etter hvert hele Norden. Han er fortsatt "going strong" når det gjelder markedsføring og organisering i EXCS. John kan nåes på john.benjaminsen@excs.no

For den som ønsker eksakte opplysninger om Verdon Roe – familien, AVRO eller noen av Vero-fabrikkene (det finnes til og med en Vero-fabrikk i England som er kyllingprodusent!), søk på nettet på uansett av begrepene, her er det bakgrunnsmateriale i massevis, og sikkert mer eksakte opplysninger enn den summariske historikken ovenfor. Besøker man British War Museum i London og sikkert mange andre museer som har med krig og/eller fly å gjøre (ref. Flymuseet i Bodø), er det alltid spor etter Verdon Roe-navnet.

